

[Yvonne Herløv Andersen]

hjælpsområdet, ved de ikke, hvem der kommer, men de skal give dem de penge. Det er slet ikke til at styre.

Hvis vi skal spare, kan vi nok ikke undgå også at gå ind i det sociale område; det bliver vi nødt til, men det har vi jo også medgivet ved at medvirke til socialindkomsten. Vi bliver nødt til at prøve at prioritere og så sørge for, at de, som – hvis vi ser bort fra hjælp til selvhjælp – ikke kan hjælpe sig selv, i hvert fald får de penge, de skal bruge til det.

Nu er det jo en meget bred debat, og det er jeg glad for. Dette er ligesom ved en lille studiekreds – det er det altid fredag eftermiddag, når det er socialpolitik, der er på. Jeg kunne tænke mig, at man i stedet for havde siddet omkring et bord, og skulle debatten skrives ned, havde vi nok kunnet få nogle til det.

Men der er et problem, og det er bevarelsen af de store landsdækkende specialinstitutioner. Man er ved at trække patientgrundlaget væk under dem, og det er man, fordi amterne er blevet protektionistiske. De har nok i sig selv og skal fylde egne institutioner op først; de vil ikke købe pladser andre steder. Det giver det problem, at der ikke er så mange tilbage på institutionen. Så stiger sengedagsprisen, og så siger amterne: det er urentabelt, vi lukker den.

Refsnæs er lukket for børn, og Kolonien Filadelfias patientgrundlag er stærkt svingende, de har ikke fået den overenskomst med de andre amter, som de skulle have haft. Den eneste løsning, jeg kan se på bevarelsen af disse store centre, hvor vi har en anerkendt ekspertise også internationalt, vil næsten være en ønskelig statsovertagelse for at bevare dem. Kunne man ikke gøre det, kunne man i hvert fald fasttømre en overenskomst med de amter, der skal indlægge; én af delene må man tvinge dem til.

Så er der blevet talt om særforsorgen. Den talte jeg meget om, da vi havde den til behandling, kan jeg huske, for jeg var slet ikke sikker på, det blev så godt, når det blev lagt ud, men hr. Taanquist fra socialdemokratiet sagde hele tiden: ja men det bliver da bedre; jeg tror da, det bliver bedre. Nu har jeg aldrig været meget for at basere lovgivning på tro. Jeg tror, man skal holde tro og lovgivning stærkt adskilt, for ellers kommer vi langt ud.

Den skulle være statsfinansielt neutral. Men man tog ikke i ed, at der var et væsentligt antal dispensationer fra arbejdstilsyn, arbejdsmiljø osv., og det sidder amterne så og slås med nu. De skal jo gøre alle de ting, staten ikke skulle gøre, og det har været et af deres største problemer først og fremmest at rette op på det.

Jeg kunne også tænke mig at få en debat herinde om, hvordan det ser ud i dag, men jeg kan da godt se, det ikke er så lang tid siden, men jeg vil da tro, at vi i hvert fald lige først i 1983 har mulighed for at gennemgå disse ting. Det er så forskelligt, hvordan man laver forsyng i dag, og bl.a. er specialundervisning jo blevet uhyre forskellig. Jeg kan huske, jeg stemte imod, at amterne skulle have bl.a. specialundervisningen, for jeg var bange for, at den ikke blev gennemført, som den skulle. På gymnasieområdet skal alle jo have undervisning; her skal man altså skønne, hvem der skal have undervisning.

De psykotiske børn er blevet tabt i systemet. Nogle steder har man løst det sådan, at man har anbragt en på hver afdeling på de gamle centralinstitutioner, så har man ikke nogen psykotiske. Ved Riberlund har man virkelig gjort noget ved det og samlet dem op og lavet specialbehandling for dem.

Det er en skam, man ikke har mere end 10 minutter at tale i. Der er en mangelfuld viden inden for forsyngen, og der er mangelfuld viden om behandlingen; det er derfor, vi får alle disse skrækelige rapporter. Folk ved virkelig ikke, hvordan man behandler især de psykotiske åndssvage.

Hvad angår folkepensionen, vil vi vel alle sammen gerne gøre noget mere i den retning, så snart vi overhovedet får mulighed for at få nogle penge tilovers. Der har jeg et godt øje til renteafkastet af pensionsfonden. Det ville jeg gerne have vi kunne tale om en dag, og det er jeg også sikker på vi kan.

Det er også forkert, at de ældre ikke kan klage over hjemmehjælpen, for maksimal hjemmehjælp er jo faldet til 2-3 timer. Så indlægger man folk på sygehus, men sygehuset kan jo ikke behandle dem, for de fejler ikke noget, og plejehjem er der ikke bygget, og hvad er det så for problemer, vi står med? Hvis vi skal løse disse problemer, skal kommunerne betale fuld sengedagspris på hospitalet; så kommer de alternative løsninger nok i gang, det er jeg overbevist om. Der opstår